

Handläggare
Eva Sunnerstedt
Telefon: 08-508 28 913

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-05-17 p. 18

Laddstationer för elcyklar. Motion (2015:82) från Bo Arkelsten (M).

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått en motion (2015:82) från Bo Arkelsten (M) om laddstationer för elcyklar, på remiss från kommunstyrelsen. Remisstiden sträcker sig till och med den 1 september. Motionen bifogas.

Motionens innehåll

Motionären beskriver i motionen att det görs omfattande investeringar i cykelinfrastruktur, men att det finns vissa brister vad gäller infrastrukturen för bland annat stadens elcyklister.

Motionären anser att Stockholm för att uppnå målet med att vara en ledande cykelstad bör satsa på cykelinfrastruktur i bred mening och då även inkludera laddstationer för elcyklar. Motionären menar att Stockholm bör gå före i utbyggnaden av laddinfrastrukturen för

elcyklar, och föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt trafiknämnden och Stockholm parkering AB att bygga laddstationer för elcyklar på lämpliga platser i Stockholms stad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samråd med Stockholm Parkering och trafikkontoret.

Miljöförvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen instämmer i att Stockholm bör satsa på cykelinfrastruktur i bred mening. Stockholm ska bli en ledande cykelstad och Stockholms stad satsar därför rejält på att göra det enklare och säkrare att cykla. Som motionären själv påpekar genomförs omfattande investeringar i cykelvägnätet för att göra det lättare att cykelpendla och för att fler ska välja att ta cykeln. Dessutom genomförs andra åtgärder för att underlätta för cyklister, t ex har trafikkontoret i uppdrag att arbeta för framkomlighet på stadens cykelbanor när de blockeras av felparkerade bilar eller andra hinder. Detta sker bland annat genom parkeringsövervakning med mc-patruller längs cykelpendlingsstråk. Vidare ska trafikkontoret ta stor hänsyn till behovet av trygga cykelparkeringar i planeringen av nya områden, och fortsätta att utreda förutsättningarna för cykelgarage i kollektivtrafiknära lägen.

Behovet av laddning för elcyklar i förhållande till elbilar

Trafikkontoret och miljöförvaltningen samarbetar i ett pågående uppdrag från stadens budget för 2016. Uppdraget gäller ett arbete med att etablera fler laddmöjligheter för elbilar i gatumiljö och bland annat utreda förutsättningarna för att skapa särskilda laddgator för normalladdning. Laddning i gatumiljö är ett sätt att skynda på övergången av fordonsflottan till fossilfri drift genom att underlätta övergången till fler elbilar.

När det gäller elcyklar har dessa ofta löstagbara batterier som ägaren enkelt tar med sig in och laddar med vanligt jordat uttag. Räckvidden för batteriet på en elcykel är ca fem mil. Att cykla elcykel fungerar som en vanlig cykel, med skillnaden att användaren kan slå på elassistans och välja om den vill ha mycket eller lite hjälp från elmotorn. Om batteriet tar slut och det inte finns tillgång till ett vanligt jordat uttag går det att ta sig fram enbart för egen maskin. Beroende på cykelmodell är det förvisso ofta lite tyngre att cykla elcykel utan batterihjälp jämfört med vanlig cykel.

Behovet av laddmöjligheter i gatumiljö är därför enligt miljöförvaltningen mindre för elcyklar än för elbilar. Eftersom elcyklar har en relativt lång räckvidd bedöms behovet av att ladda under dagen inte uppkomma i särskilt stor utsträckning. Det räcker i allmänhet med att ladda cykeln under natten, förslagsvis genom att ta in batteriet och ladda i bostaden, eller ladda i exempelvis ett cykelförråd.

En annan aspekt som bör kunna bidra till lägre efterfrågan på laddstolpar är stöldrisken. Elcyklar är förhållandevis dyra cyklar och det är tveksamt hur många som faktiskt vill lämna sin elcykel på laddning under natten utomhus i Stockholm. Ett sätt att minska stöldrisken är just att ta med sig batteriet och inte lämna det kvar med cykeln, eftersom en elcykel utan batteri inte är lika attraktiv att stjäla.

En annan typ av eldrivna tvåhjulingar är elmopeder. När det gäller elmopeder har dessa inte löstagbara batterier. Elmopeder har en räckvidd på minst 5 mil. De flesta användare kör inte gärna längre än 5 mil/dag. Laddning sker helst under natten, vanligtvis på elmopedens ordinarie parkeringsställe. På grund av stöldrisken parkeras elmopeder gärna inomhus i cykelförråd under natten. För denna typ av fordon är det bra med laddning i cykelförråd. Laddning i cykelförråd/cykelgarage underlättar även på elcyklar.

Kostnader och marknad

Att sätta upp publik laddning för elcyklar utomhus kan enligt miljöförvaltningens bedömning kosta upp till ca 40 000 kr per stolpe (en stolpe bör kunna förse ett par, tre elcyklar samtidigt med el) och då inbegripa elservice, ledningsdragnings och utrustning. Billigare lösningar med laddningsuttag monterade på belysningsstolpar finns. Stockholms belysningsnät tänd och släcks genom att strömmen slås på och av. Vilket i detta fall blir ett problem om man vill ladda när belysningen är släckt. Någon exakt maxkostnad för laddutrustning till elcyklar har inte hittats.

Enligt Cykelfrämjandet kostar elen till en elcykel under 50 kr/år för den som cyklar ca 5 mil/vecka. Miljöförvaltningen gör bedömningen att det utifrån detta bör vara lågt intresse från marknadsaktörer att göra detta på egen bekostnad enligt det sätt som snabbbladdare för bilar etablerats på stadens mark av Fortum och Vattenfall.

Ska staden sätta upp denna typ av laddutrustning behövs en tjänsteupphandling där en privataktör får i uppdrag att sätta upp och

sköta laddutrustning, service, underhåll och betaltjänst. Detta är ett långt och komplicerat förfarande. Ett alternativ är att upphandlingen begränsas till själva utrustningen och monteringen av utrustningen men att ex lämplig förvaltning får i uppgift att sköta drift, underhåll samt eventuell debitering.

Laddmöjligheter i garage och på tomtmark

I Norra Djurgårdsstaden ställer Stockholms stad krav på att laddning för eldrivna två- och trehjulingar anordnas i anslutning till cykelparkeringar inomhus och på gårdar. Sådan installation av vanliga jordade uttag bedöms vara en enkel och inte särskilt dyr åtgärd som bör kunna utföras av bostadsrättsföreningar och andra fastighetsägare i befintliga cykelrum. Att montera upp jordade uttag inomhus på en vägg är inte särskilt dyrt eller komplicerat (att gräva ner kabel och sätta upp uttag utomhus kan bli dyrare beroende på hur mycket man måste gräva mm). Motsvarande krav bör framöver generellt kunna ställas på bostadsfastigheter där staden är markägare.

Staden bör se till att cykelgarage som byggs framöver har elladdningsmöjligheter. Detta gäller exempelvis cykelgaraget på Odenplan och ev kommande på Södra Station. Stockholm Parkering, Svenska Bostäder, Stockholmshem och Familjebostäder bör uppmanas att installera laddmöjligheter i cykelförråd/cykelgarage.

Stockholm Parkering har en plan för utbyggnad av cykelparkeringsmöjligheter i sina anläggningar och har för avsikt att hantera frågan om laddning av elcyklar på samma sätt som för el/hybridbilar. Det innebär att befintliga och nya kunder kontaktar bolaget med förfrågan om laddningsmöjlighet och Stockholm Parkering installerar laddning till den plats som kunden hyr.

Miljöförvaltningens förslag

Utifrån ovanstående anser miljöförvaltningen att exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret bör få i uppdrag att se till att cykelgarage som byggs framöver har elladdningsmöjligheter. Liksom i Norra Djurgårdsstaden bör alla nya bostadshus med cykelförråd förses med laddning. Staden kan ställa dessa krav i samband med markupplåtelse när staden är markägare.

Stockholm Parkering, Svenska Bostäder, Stockholmshem och Familjebostäder bör få i uppdrag att installera laddmöjligheter i cykelförråd/cykelgarage i sina fastigheter.

Miljöförvaltningen anser däremot utifrån det ovan anförda inte att Stockholms stad bör installera laddstolpar för elcyklar i gatumiljö.

SLUT

Bilagor:

1. Motion (2015:82) om laddstationer för elcyklar